

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/57/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3515206047
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3515206047.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a sudkýň JUDr. Gabriely Janákovvej a JUDr. Ľubice Bajzovej v spore žalobcov: 1/ E., trvale bytom Q. XXXX, J. a 2/ S., trvale bytom Q. XXXX, J., obaja zast. Mgr. Vladimírom Tomajom, advokátom so sídlom Hlavná 22, Trnava, proti žalovanej: E., trvale bytom I. XXX/X, D., zast. Mgr. Ivetou Gavačovou, advokátkou so sídlom SNP 148, Stará Turá, o určenie hranice medzi pozemkami, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 17. marca 2020, č.k. 3C/122/2015-458, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobcom 1/ a 2/ **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. určil, že hranica medzi pozemkom parcela registra „C“ č. XXXX orná pôda o výmere 802 m² zapísaná na liste vlastníctva č. XXX katastrálneho územia Y., obec J., a pozemkom parcela registra „C“ č. XXXX orná pôda o výmere 903 m² zapísaná na liste vlastníctva č. XXX, katastrálneho územia Y., obec J., prebieha na mieste určenom bodmi XXX/XX, XXX-X, XXX-X graficky znázornenými vo vytyčovačom náčrte, mapový list č. X. zo dňa XX.XX.XXXX, autorizovanom dňa XX.XX.XXXX a vyhotovenom znalcom Ing. Radovanom Kamenským ako príloha doplnenia č. X/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX znaleckého posudku č. X/XXXX . zo dňa XX.XX.XXXX., ktorý je neoddeliteľnou súčasťou rozsudku. Výrokom II. súd prvej inštancie žalobcom 1/ a 2/ a štátu priznal voči žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobcovia domáhali určenia priebehu hranice medzi pozemkom v ich spoluvlastníctve (a to parcelou registra „C“ č. XXXX orná pôda o výmere 802 m², zapísanú na LV č. XXX, k.ú. Y.) a pozemkom vo vlastníctve žalovanej (a to parcelou registra „C“, č. XXXX - orná pôda o výmere 903 m², zapísanú na LV č. XXX, k.ú. Y.). Žalobcovia uviedli, že spoluvlastníctvo k pozemku nadobudli na základe osvedčenia notárskou zápisnicou. Medzi stranami dochádza dlhodobo k sporom o hranicu medzi pozemkami. V roku 2014 vyzval ich právny zástupca žalovanú na odstránenie plota nachádzajúceho sa pozdĺž hranice. Poukázali na to, že žalovaná užíva časť ich pozemku tak, že prechádza za oplotenie v šírke 20 cm a v dĺžke 42 m pozemok kosí a trávu berie ako krmivo pre zvieratá, pričom jej právni predchodcovia im do ich pozemku nezasahovali. Týmto spormi a hádkami o hranicu odôvodňovali naliehavý právny záujem na určení hranice medzi pozemkami. Žalovaná s podanou žalobou nesúhlasila a žiadala ju zamietnuť.

3. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že určovacia žaloba je z procesného hľadiska prípustná. Žalobcovia podľa súdu prvej inštancie preukázali naliehavý právny

záujem na nimi požadovanom určení, nakoľko v prípade vyhovenia žalobe bude rozhodnutie súdu podkladom pre vykonanie zmeny hranice v katastri nehnuteľností.

4. Súd prvej inštancie konštatoval, že skutočná vlastnícka hranica medzi pozemkami sporových strán nezodpovedá hranici, ktorá je vyznačená v katastri nehnuteľností na základe vytyčovacieho náčrtu vyhotoveného na žiadosť žalovanej geodetom Ing. Hrončekom. Hranica nebola vytyčená v mieste skutočnej držby danej pletivovým oplotením vybudovaným pred viac ako 40 rokmi zrejme právnym predchodcom žalovanej, ale v podstate je posunutá za toto oplotenie smerom do pozemku žalobcov. Žalobcovia s týmto vytyčením hranice nesúhlasili a neuznávali ani hranicu podľa skutočnej držby, teda danú oplotením, keďže vyzvali ešte pred podaním žaloby žalovanú na odstránenie tohto oplotenia. Za účelom zistenia hranice požiadali žalobcovia znalca z odboru geodézie a kartografie Ing. Wágnera o vyhotovenie znaleckého posudku. Z neho vyplýva, že hranica je na základe vytyčovacieho náčrtu evidovaná v katastri nehnuteľností nesprávne, ale neprechádza ani miestom, na ktorom je postavené oplotenie. Súdom prvej inštancie nariadené znalecké dokazovanie potvrdilo správnosť hranice evidovanej v katastri nehnuteľností. Žalobcovia však predložili súkromný znalecký posudok. Každý zo znalcov určil hranicu medzi pozemkami odlišne. Znalkyňa ustanovená v spore súdom prvej inštancie, Ing. Strhanová, sa zhodla na vytyčení hranice s geodetom Ing. Hrončekom, ktorého vytyčovací náčrt bol podkladom pre zaevidovanie hranice pozemkov do katastra nehnuteľností. Inak však označil hranicu znalec v súkromnom znaleckom posudku, ani on sa však celkom nestotožnil s vytyčením hranice znalcom Ing. Wágnerom vyhotoveným pred podaním žaloby. Ani podľa jedného znalca však oplotenie nie je postavené na hranici ním určenej, i keď podľa znalca Ing. Kamenského je oplotenie zrealizované polohovo korektne a rozdiely voči vlastníckej hranici treba hodnotiť z hľadiska presnosti merania z roku 1902. Maximálny rozdiel je 0,43 m. V ostatnom priebehu je oplotenie podľa znalca identické s vlastníckou hranicou, teda nie je posunuté. Pri vyhodnotení všetkých týchto dôkazov súd prvej inštancie dospel k záveru, že nie je správne evidovaná v katastri nehnuteľností hranica medzi susednými pozemkami parcely č. XXXX a XXXX.

5. Súd prvej inštancie za presvedčivý považoval súkromný znalecký posudok Ing. Kamenského, ktorý na rozdiel od ostatných znalcov vychádzal z originálnych meračských náčrtov z roku 1902 a geometrického plánu bývalého pozemkového katastra z roku 1935, teda z primárnych technických podkladov operátu bývalého pozemkového katastra dostupných v archívoch. Znalkyňa Ing. Strhanová súhlasila s tým, že pri konštruovaní hranice majú byť použité pôvodné primárne podklady, ktoré však nepoužila z toho dôvodu, že nemala identické body, ktoré by existovali v roku 1902 a aj pri aktuálnom meraní. Znalec Ing. Kamenský vykonal rozsiahlejšie zameranie pozemkov za účelom prešetrenia identických bodov v pôvodných operátoroch a v teréne ako znalkyňa Ing. Strhanová, ktorá vychádzala len z grafickej katastrálnej mapy. Vytyčením hranice na žiadosť žalovanej, ktorá je zaevidovaná v katastri nehnuteľností, bolo zasiahnuté do vlastníckeho práva žalobcov k parcele č. XXXX, i keď nie v takom rozsahu, ako žalobcovia pôvodne tvrdili, opierajúci sa o znalecký posudok znalca Ing. Wágnera. Po podaní súkromného znaleckého posudku Ing. Kamenského, z ktorého vyplýva, že do ich vlastníckeho práva bolo zasiahnuté v menšom rozsahu, žalobcovia žalobu zmenili, súd prvej inštancie zmenu pripustil a takto zmenenej žalobe vyhovel a určil hranicu susedných pozemkov k parcele č. XXXX, ktorá je v spoluvlastníctve žalobcov, a parcele č. XXXX, ktorá je vo vlastníctve žalovanej.

6. Čo sa týka nároku na náhradu trov konania, v tomto konaní vznikli trovy úspešným žalovaným, aj štátu. Trovy štátu vznikli vyplatením časti znalečného z rozpočtu súdu, teda nepokrytý na preddavkom zloženým žalobcami. Súd prvej inštancie uložil náhradu trov konania znášať žalovanej.

7. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná prostredníctvom svojej právnej zástupkyne.

8. Uviedla, že už v novembri 2015 podala vyjadrenie k žalobe, v ktorom uviedla, že ide o určovaciu žalobu, teda bolo potrebné osvedčiť naliehavý právny záujem. Zo žaloby nevyplýva žiaden záver, prečo mali žalobcovia záujem na určení hranice medzi pozemkami práve od roku 2014, keď plot medzi pozemkami existoval viac ako 40 rokov, tento bol vybudovaný ešte právnymi predchodcami žalovanej a užívanie susedných pozemkov do roku 2014 prebiehalo pokojným spôsobom. Mala teda za to, že žalobcovia neosvedčili žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali naliehavý právny záujem na určení hranice medzi pozemkami.

9. Napriek tomu, že žaloba mohla byť zamietnutá už z tohto dôvodu, vyjadrila sa žalovaná aj ku skutkovým okolnostiam prípadu. Uviedla, že neuznáva vypracovaný znalecký posudok č. XX/XXXX ani jeho doplnky. K vytyčovaniu hranice medzi pozemkami nebola prizvaná, čo nie je štandardný postup, lebo mohla byť dotknutá na svojich vlastníckych právach. O tom, že je vypracovaný nejaký znalecký posudok, sa dozvedela žalovaná až zo žaloby, ktorá jej bola doručená dňa 8.10.2015 spolu s dokladmi predloženými žalobcami, avšak s výnimkou znaleckého posudku.

10. V uvedenom v znaleckom posudku sa uvádza, že nové hranice boli označené železnou trubkou. Žiadna železná trubka sa však v teréne nenachádzala. Okrem toho znalec doplňujúcim vyjadrením k znaleckému posudku, ktoré vypracoval na základe písomnej žiadosti žalobcov, uvádzal diametrálne odlišné stanoviska. V závere znaleckého posudku zo dňa 23.9.2014 uviedol, že hranica medzi pozemkami parcela č. XXXX a XXXX je zobrazená v znaleckom nákrese a v teréne je táto hranica definovaná pletivovým oplotením. Vo svojich dvoch doplňujúcich vyjadreniach už uvádza, na základe žiadosti žalobcov, úplne iné závery.

11. Žalovaná zdôraznila, že už vo svojom vyjadrení v konaní pred súdom prvej inštancie uviedla, že zo žalobcami predložených záznamov z OO PZ Stará Turá vyplýva, že tieto boli spísané, resp. udalosti sa mali udiať tesne pred podaním žaloby, zrejme aby mali argumenty pre odôvodnenie naliehavosti určovacej žaloby. Z toho jeden záznam - zo 16.5.2015 - bol spísaný z dôvodu, že práve žalobcovia iniciovali konflikt tým, že odstránili vytyčovacie kolíky, ktorými geodet Ing. Hronček označil v teréne hranice pozemkov. Argument dlhodobých nezhôd by teda nemal používať ten, kto ich umelo vytvoril.

12. Žalovaná v odvolaní ďalej tvrdila, že súd prvej inštancie na pojednávaní vypočul znalca Ing. Wágnera osobne, no nakoniec dospel správne k záveru, že tento znalecký posudok spolu s doplnkami nespĺňa zákonné náležitosti, nebolo teda možné ho brať do úvahy. Dnes je zrejmé, že ona ako žalovaná postupovala správne, ak napriek snahe súdu o dohodu strán sporu neakceptovala návrh, aby hranica medzi pozemkami bola určená podľa znaleckého posudku Ing. Wágnera. Žalovaná akceptovala rozhodnutie súdu prvej inštancie o ustanovení znalca, ktorý objektívne určil hranice medzi pozemkami. Na základe uznesenia súdu znalkyňa ustanovená súdom vypracovala znalecký posudok č. X/XXXX. Tento znalecký posudok žalovaná akceptovala, pretože mala za to, že znalec ustanovený súdom nie je ovplyvnený stranami sporu.

13. Keďže znalecký posudok nevyhovoval predstave žalobcov, dali si vypracovať nový - súkromný znalecký posudok Ing. Kamenskému. Žalovaná nepovažuje za správny postup, keď bol pripustený tento súkromný znalecký posudok Ing. Kamenského ako dôkazný prostriedok 15 mesiacov po tom, čo bol v súdnom spise založený a stranám sporu známy znalecký posudok znalca súdom ustanoveného. Podľa žalovanej nie je predsa prijateľné, aby sa takýmto spôsobom neustále menil žalobný návrh až do doby, kým niektorý neuspokojí predstavy žalobcov. Podľa žalovanej dochádza jednak k zbytočným prieťahom, a jednak k jej právnej neistote, ktorá si v dobrej viere len chcela správne po viac ako 40 rokoch postaviť nový plot a za tým účelom si dala geodetovi vyhotoviť vytyčovací náčrt v roku 2013 a ani po 7 rokoch oplotenie nemôže zrealizovať, naopak, nešetrným a nezmyselným konaním zo strany žalobcov dochádza k ešte väčšiemu poškodzovaniu plota.

14. Vzhľadom k tomu, že žalobcovia nežiadali určiť neplatnosť vytyčovacieho náčrtu Ing. Hrončeka z roku 2013, zastáva žalovaná postoj, že tento je stále platný a nie je možné ho nahradiť vytyčovacím náčrtom Ing. Kamenského. Postupom znalca bol podľa názoru žalovanej porušený zákon, pretože vytyčovacím náčrtom došlo k rozdielu vo výmere pozemkov, ďalej k viacerým porušeniam smernice na vyhotovovanie geometrických plánov a vytýčenie hraníc pozemkov, nakoľko vytyčovací náčrt uvádza, že sa ruší hranica, čo je nepripustné. K znaleckému posudku je podľa mienky žalovanej ako technický podklad možný geometrický plán, a nie vytyčovací náčrt, pretože znalec nepotvrdil vlastnícku hranicu, ale ju zmenil. Vo vytyčovacom náčrte, resp. doplnkoch k znaleckému posudku totiž uvádza, že navrhuje zmenu vlastníckych hraníc, ktoré po rozhodnutí súdu budú podliehať zmene na katastri nehnuteľností. V protokole o vytýčení hranice pozemku zároveň mení aj hranice vo vzťahu k iným pozemkom, ktoré vôbec neboli predmetom sporu a nebol o tom informovaný ani vlastník pozemku.

15. Žalovaná v odvolaní ďalej upriamila pozornosť na to, že žalobcovia vedú ďalšia dva súdne spory, pričom jeden z nich sa takisto týka určenia hraníc medzi pozemkami s inými vlastníkmi, kde takisto napadli vytyčovací náčrt geodeta, nerešpektovali stanovisko katastrálnej inšpekcie, ktorú sami oslovili,

až nakoniec dali vyhotoviť znalecký posudok Ing. Kamenskému, ktorý svojím meraním aj v tomto prípade úplne narušil poslednú hranicu v celom území.

16. Žalovaná v odvolaní tiež skonštatovala, že ak bol v súdnom konaní ustanovený znalec - Ing. Strhanová, ktorá vypracovala znalecký posudok č. X/XXXX., mal súd prvej inštancie akceptovať jeho závery a nepripustiť nové znalecké dokazovanie súkromným znaleckým posudkom žalobcov. Súdny spor by nemal konca, ak by znova aj ona navrhla znalecké dokazovanie na popretie výsledkov znalca Ing. Kamenského.

17. Na základe tejto argumentácie žiadala žalovaná odvolací súd, aby napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie súdu prvej inštancie, v ktorom bude podkladom pre rozhodnutie znalecký posudok č. X/XXXX Ing. Strhanovej a technický podklad, vypracovanie ktorého súd prvej inštancie uloží znalkyni uznesením. Pre prípad, ak by odvolací súd takto nerozhodol, žalovaná navrhla zmeniť výrok II. napadnutého rozsudku tak, že náhrada trov konania, pozostávajúca zo znalečného, sa stranám sporu nepriznáva, trovy právneho zastúpenia si znáša každá zo strán sporu zo svojho a trovy konania štátu znáša tá strana, ktorá spôsobila ich vznik. Tento návrh odôvodnila žalovaná tým, že v žiadnom prípade nezapríčinila súdny spor, žalobcovia neboli ochotní akceptovať vytyčovacie náčrt z roku 2013, viackrát menili petit žaloby len preto, lebo laicky trvali na určení hraníc medzi pozemkami podľa svojich vlastných predstáv, spôsobili vznik nákladov na dôkazy, a v konečnom dôsledku ani výsledok merania Ing. Kamenského nie je taký, aká bola ich požiadavka na začiatku konania.

18. K podanému odvolaniu žalovanej sa písomne vyjadrili žalobcovia prostredníctvom svojho právneho zástupcu.

19. K tvrdeniu žalovanej, že nepreukázali naliehavý právny záujem, žalobcovia uviedli, že naliehavý právny záujem na určení priebehu hraníc je daný, ak sa vlastník pozemku snaží prostredníctvom súdneho konania získať právne relevantný podklad, na základe ktorého by dosiahol zmenu zapísanej hranice v katastri nehnuteľností.

20. Čo sa týka vytyčovacieho náčrtu Ing. Hrončeka, tento považovali za nedôveryhodný. V konaní nie je sporné, že tento vytyčovacie náčrt a jeho pravdivosť a hodnovernosť bola vyvrátená, a to znaleckým dokazovaním, znaleckým posudkom č. X/XXXX vypracovaným Ing. Kamenským.

21. K tvrdeniu žalovanej, že žiadna železná trubka sa v teréne nenachádzala, žalobcovia uviedli, že ide o tvrdenie, ktoré nie je ničím preukázané. Žalobcom nie je z uvedeného vôbec zrejmé, čo má žalovaná na mysli.

22. K znaleckému posudku č. X/XXXX vypracovaného znalkyňou Ing. Strhanovou žalobcovia zdôraznili, že súd prvej inštancie sa správne vysporiadal s tým, že ho nemožno použiť. Samotná znalkyňa priznala, že pri jeho vyhotovení postupovala nedôsledne, neodborne a v konečnom dôsledku nesprávne. Súkromný znalecký posudok, ktorý si dali vypracovať Ing. Kamenským, má všetky predpísané náležitosti a obsahuje znaleckú doložku. Teda je rovnaký, ako keby bol vypracovaný súdom ustanoveným znalcom. Všetky znalecké posudky, aj súkromné, hodnotí súd komplexne. Súkromný znalecký posudok v sporovom konaní pôsobí ako rovnocenný dôkazný prostriedok v porovnaní so znaleckým posudkom súdom nariadeným. Hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie považovali žalobcovia za správne.

23. Ďalej žalobcovia upozornili na to, že žalovaná očividne neporozumela a nepochopila znaleckému posudku č. X/XXXX. Žalovaná okrem iného tvrdí, že na základe znaleckého posudku dochádza k zmene výmery pozemkov. Žalobcovia nevedia, odkiaľ žalovaná takúto informáciu má, z dokazovania takáto skutočnosť nevyplýva.

24. K iným súdnym konaniam, na ktoré žalovaná v odvolaní odkazuje, žalobcovia uviedli, že žalovaná nie je účastníkom žiadneho ďalšieho súdneho sporu s nimi a poukazovanie na iné právne spory je irelevantné.

25. V námietke žalovanej, aby súd akceptoval znalecký posudok vypracovaný Ing. Strhanovou, žalobcovia zdôraznili, že je absurdná, nakoľko sama táto znalkyňa potvrdila, že závery znaleckého posudku sú nesprávne.

26. K namietanej náhrade trov konania žalobcovia uviedli, že ešte pred podaním žaloby vyzvali žalovanú, aby sa na určení hranice medzi pozemkami dohodli. Poukázali tiež na fakt, že žalovaná neuznávala hranicu plota medzi pozemkami a pravidelne vstupovala na ich pozemok. Žalovaná už na pojednávaní dňa 14.4.2016 bola súdom prvej inštancie vyzvaná na vyriešenie sporu mimosúdne, resp. zmierom. Žalovaná všetky tieto pokusy o ukončenie, resp. o predĺženie sporu, odignorovala a nesúhlasila s nimi. Súd prvej inštancie navyše žalovanú aj upozornil na možnosť vzniku vysokých nákladov, ktoré tento spor budú sprevádzať.

27. Na tomto základe žalobcovia žiadali, aby odvolací súd odvolanie žalovanej zamietol.

28. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

29. Žalovaná úvodom odvolania namietala, že žalobcovia na podaní žaloby nemajú naliehavý právny záujem. Žaloba mala tak byť podľa žalovanej zamietnutá už z tohto dôvodu. Absenciu naliehavého právneho záujmu videla žalovaná v tom, že žalobcovia nepreukázali, prečo majú záujem na určení hranice medzi pozemkami práve od roku 2014, keď plot medzi pozemkami existoval viac ako 40 rokov.

30. Uvedená odvolacia námietka však podľa odvolacieho súdu nie je dôvodná. Judikatúra, ako správne zdôraznil súd prvej inštancie, je zjednotená na závere, že určovacia žaloba je prípustná, ak rozsudok súdu môže privodiť zosúladenie evidovaného a právneho (skutočného) stavu v katastri nehnuteľností. V tomto prípade bude rozhodnutie súdu podkladom pre vykonanie zmeny hranice v katastri nehnuteľností. Preto nie sú podstatné tvrdenia, ktoré prekračujú rámec tohto záveru súdu.

31. Žalovaná v odvolaní tvrdila, že neuznáva znalecký posudok č. XX/XXXX ani jeho doplnky, ktorý vypracoval znalec Ing. Wágner. Na podporu tohto konštatovania v odvolaní pripojila aj svoju argumentáciu, prečo tento znalecký posudok neuznáva.

32. Odvolaciemu súdu nie je zrejmé, čo žalovaná touto odvolacou námietkou sleduje. Znalecký posudok č. XX/XXXX vypracovaný znalcom Ing. Wágnerom bol žalobcami predložený spolu so žalobou. Súd prvej inštancie z tohto znaleckého posudku ale nevychádzal. Ak nie je tento znalecký posudok pre konanie relevantný a súd prvej inštancie pri rozhodovaní sporu z neho nevychádzal, nie je podľa odvolacieho súdu potrebné sa ním zaoberať.

33. Za podstatnú odvolaciu námietku žalovaná považovala nesprávnosť postupu súdu prvej inštancie, keď pripustil v konaní súkromný znalecký posudok Ing. Kamenského predložený žalobcami ako dôkazný prostriedok 15 mesiacov po tom, čo bol v spise založený a stranám doručený znalecký posudok súdom ustanovenej znalkyne Ing. Strhanovej. Podľa žalovanej nie je prijateľné, aby sa neustále menil žalobný návrh. Podľa žalovanej tak dochádza k zbytočným prietahom a k právnej neistote. Argumentačne na tieto názory žalovaná nadviazala ďalej v odvolaní tézou, že ak bol v konaní súdom ustanovený znalec, ktorý vypracoval znalecký posudok (znalecký posudok č. X/XXXX znalkyne Ing. Strhanovej), tak mal súd prvej inštancie vychádzať z týchto záverov a nepripustiť nové znalecké dokazovanie súkromným znaleckým posudkom. Súdnym sporom by podľa mienky žalovanej nemal konca, ak by znova aj ona navrhla znalecké dokazovanie na popretie výsledkov znalca Ing. Kamenského.

34. Tieto názory žalovanej musí odvolací súd odmietnuť ako nesprávne.

35. Podľa § 209 ods. 1 CSP súkromný znalecký posudok je znalecký posudok predložený stranou bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd.

36. Platí, že žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu (čl. 15 ods. 2 základných princípov CSP). Dôsledkom je potom vyústenie v § 191 ods. 1 CSP, podľa ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení súkromného znaleckého posudku tak platia rovnaké kritéria ako v prípade znaleckého posudku súdom ustanoveného znalca. Žiadne ustanovenie CSP nefavorizuje znalecký posudok súdom ustanoveného znalca pred súkromným znaleckým posudkom.

37. Žiadnym ustanovením CSP nie je vylúčené, aby v prípade, ak je v konaní vyhotovený znalecký posudok súdom ustanoveným znalcom, nemohol byť stranou konania predložený do konania súkromný znalecký posudok. Práve naopak, ak sa strana sporu nestotožňuje so znaleckým posudkom súdom ustanoveného znalca, má možnosť predložiť súkromný znalecký posudok (rovnako ako má možnosť predkladať v konaní iné dôkazy). Článok 8 základných princípov CSP stanovuje, že strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípmi hospodárnosti konania a podľa pokynov súdu.

38. Ak žalobcovia preto predložili v konaní súkromný znalecký posudok a z tohto súd prvej inštancie i pri konečnom rozhodnutí vychádzal, nemožno tomuto postupu súdu prvej inštancie i žalobcom nič vytýkať. Žalobcovia iba realizovali svoje procesné práva za účelom unesenia dôkazného bremena ohľadom svojich tvrdení. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností totiž leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tvrdí (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.10.2010, sp. zn. 5 Obo 52/2010). Súdu prvej inštancie rovnako pri akceptovaní súkromného znaleckého posudku nemožno nič vyčítať. Ide o rovnocenný dôkaz s inými dôkazmi predloženými v konaní. Rovnakú možnosť, teda navrhnúť súkromný znalecký posudok, resp. iný dôkaz, ktorý by spochybňoval žalobou uplatnený nárok, mala v konaní i žalovaná. Nemožno strácať zo zreteľa požiadavku rovnosti zbraní v konaní, ktorá je jednou zo všeobecných záruk spravodlivého prejednaní vecí pred súdom. Vychádza z čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a spočíva v rovnakom postavení účastníkov konania a v rovnakom uplatňovaní ich procesných práv. Priamo na tento princíp kladie dôraz i čl. 6 základných princípov CSP. Najvyšší súd SR zdôrazňuje v súvislosti s rozhodnutím súdu, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná a ktoré nie, že „účastník konania nesmie byť týmto rozhodnutím znevýhodnený oproti druhému účastníkovi“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.1.2011, sp. zn. 6 Cdo 259/2010). Nevykonaním súkromného znaleckého posudku predloženého žalobcami by podľa odvolacieho súdu nepochybne boli žalobcovia oproti žalovanej znevýhodnení. Ústavný súd SR akcentuje, že „nevykonanie navrhovaného dôkazu, ak tento mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, je porušením práva na spravodlivé súdne konania v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR“ (nález Ústavného súdu SR zo dňa 26.1.2010, sp. zn. III. ÚS 332/09).

39. Popri uvedenom neobstojí námietka žalovanej, že ak už bol v konaní znalecký posudok, ktorý vypracoval znalec súdom ustanovený, tak sa malo i z tohto znaleckého posudku vychádzať.

40. Zároveň je potrebné odvolacím súdom podotknúť, že žalovaná v podanom odvolaní vecne nespochybňuje závery súdu prvej inštancie, podľa ktorých považoval súkromný znalecký posudok Ing. Kamenského za presvedčivý a z ktorého preto pri rozhodovaní vychádzal. Žalovaná nestavia svoju argumentáciu na vyvrátení záverov súdu prvej inštancie, podľa ktorých súkromný znalecký posudok je najpresvedčivejší z dôvodu presnosti meraní a z originálnych meračských podkladov (meračských náčrtov z roku 1902 a geometrického plánu z bývalého pozemkového katastra z roku 1935) oproti ostatným znaleckým posudkom z konania, ktoré tento atribút presvedčivosti podľa súdu prvej inštancie nenaplnili. Odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§§ 379 a 380 CSP), preto sa odvolací súd závermi súdu prvej inštancie, keď vychádzal zo súkromného znaleckého posudku Ing. Kamenského, zaoberať nemohol.

41. Nesprávne je i tvrdenie žalovanej z odvolania, že ak žalobcovia nežiadali určiť neplatnosť vytyčovacieho náčrtu Ing. Hrončeka z roku 2013, tento je naďalej platný. Všeobecne záväzné právne predpisy nestanovujú, že je nutné vysloviť neplatnosť vytyčovacieho náčrtu pred rozhodnutím súdu o určení priebehu hranice. Uvedená námietka preto nemá oporu v platných právnych predpisoch.

42. Žalovaná v odvolaní poukázala na ďalšie dva súdne spory, ktoré vedú žalobcovia, pričom jeden z nich sa týka aj určenia hranice pozemkov s inými vlastníkmi.

43. Odvolací súd takéto upozornenie nepovažuje za právne významné pre toto konanie. Žalovaná nekonkretizuje žiadne rozhodnutie z týchto konaní, ktoré by prípadne mohlo mať relevanciu pre toto konanie. Iné súdne konanie žalobcov je iba využitím ich práva na súdnu ochranu.

44. Nakoniec sa žalovaná v odvolaní domnievala, že súd prvej inštancie rozhodol nesprávne o náhrade trov konania. Tvrdila, že v žiadnom prípade nezapríčinila súdny spor, žalobcovia neboli ochotní akceptovať vytyčovací náčrt z roku 2013, viackrát menili petit žaloby len preto, lebo laicky trvali na určení hraníc medzi pozemkami podľa svojich predstáv, spôsobili vznik nákladov na dôkazy a v konečnom dôsledku ani výsledok merania Ing. Kamenského nie je taký, aká bola ich požiadavka na začiatku konania.

45. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

46. Vedenie súdneho sporu so sebou pravidelne prináša výdavky, a to ako na strane žalobcu, tak na strane žalovaného. Pokiaľ súdny spor skončí rozhodnutím o žalobe, je zároveň podľa výsledku zrejmé, či žalobca uplatňoval žalované právo dôvodne, alebo nie. Ak je žalobe vyhovie, teda žalobcovi uplatnené právo svedčí, vzniká mu nárok na náhradu nákladov, ktoré mu v konaní vznikli. Tento nárok je procesným predpisom označovaný ako nárok na náhradu trov konania. Toto právo mu vzniká proti žalovanému, ktorý v konaní nebol úspešný. Uvedené platí aj naopak. Ak žalobe vyhovie nie je a žalobca spor prehrá, vzniká nárok na náhradu trov konania žalovanému, pretože v obhajobe svojich práv bol úspešný on. Uvedenému princípu nemožno vyčítať žiaden nedostatok spravodlivosti a platí v akomkoľvek sporovom konaní bez ohľadu na to, kto je stranou sporu. Ak je teda strana v konaní úspešná, žiada náhradu svojich trov od neúspešnej protistrany oprávnene. V tomto princípe rozhodovania o trovách konania je zohľadnená zodpovednosť za výsledok sporu. Významné totiž je, že podanie žaloby je výlučnou a slobodnou voľbou žalobcu. Rovnako tak je výlučne voľbou žalobcu, aké nároky proti žalovanému uplatní. Za tieto voľby nesie zodpovednosť žalobca a v prípade jeho neúspechu v konaní sa táto zodpovednosť prejaví vo forme povinnosti nahradiť žalovanému trovy konania.

47. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie rozhodol o náhrade trov konania vecne správne. Žalobcovia boli v konaní úspešní, preto im nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie svedčí. V konaní bolo preukázané, že žalobcovia sa snažili vec vyriešiť i mimosúdne, no bez úspechu. Žalobcovia dokonca navrhovali žalovanej, že hranica medzi pozemkami bude určená v mieste pôvodného oplotenia, avšak žalovaná ani s týmto návrhom nevyjadrila súhlas. Žalobcom preto neostalo iné, než vec riešiť prostredníctvom súdu. Ak žalovaná napriek svojmu postoju k mimosúdnej dohode zastávala negatívny názor a v konaní nevyhovela požiadavke žalobcov napriek dôkazom, ktoré v konaní prezentovali a ktoré sa ukázali ako relevantné (najmä súkromný znalecký posudok Ing. Kamenského), a v konaní pokračovala, prevzala na seba i povinnosť v prípade neúspechu znášať trovy konania podľa zásady úspechu v konaní.

48. Skutočnosť, že žaloba bola v priebehu konania upravovaná v závislosti od priebežne získavaných záverov geodetov nepredstavuje okolnosť, ktorá by mala vplyv na to, že žalobcovia boli pre postoj žalovanej odmietajúcej akceptovať hranicu v mieste jestvujúceho oplotenia nútení obrátiť sa na súd s požiadavkou o určenie priebehu hranice a súd tejto ich požiadavke vyhovel a priebeh hranice určil. Odchýlky v určeníach priebehu hranice vypracovaných geodetmi v konaní mali pôvod v geodetmi zvolených východiskách meraní a do úvahy je potrebné brať aj významne rozdielnu presnosť meraní a mapovaní realizovaných v minulosti a v súčasnosti. Rozdiel medzi žalobou požadovaným určením priebehu hranice pozemkov a priebehom hranice určeným napadnutým rozhodnutím je preto v tomto prípade dôsledkom objektívnych technických príčin, na ktoré nemali žalobcovia dosah a nie žalobcami nedôvodne uplatneného nároku. Preto nie je dôvod nepovažovať žalobcov za plne úspešných v konaní.

49. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 CSP).

50. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcom 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalovanej, nakoľko boli v odvolacom konaní plne úspešní. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov bude rozhodovať súd prvej inštancie.

51. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).